

Sprawozdanie z działalności Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego w kadencji 2016-2020

DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNA

Zarząd Główny PTZ od 21 września 2016 r. do 10 lutego 2021 r. tworzyły następujące osoby:

- prezydium: prof. dr hab. Roman Niżnikowski – prezes, prof. dr hab. Tomasz M. Gruszecki – wiceprezes, prof. dr hab. Sławomir Mroczkowski – wiceprezes, prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski – sekretarz, dr hab. Tomasz Niemiec – skarbnik, dr hab. Henryk Malec – zastępca skarbnika;

- członkowie: prof. dr hab. Wojciech Kapelański, dr hab. Jolanta Oprządek, dr hab. Elżbieta Martyniuk, dr hab. Anna Szymanowska, prof. dr hab. Paweł Bielański, prof. dr hab. Stanisław Kondracki, prof. dr hab. Jędrzej Krupiński;

- przewodniczący Kół: dr hab. Elżbieta Bombik (Siedlce), prof. dr hab. Sławomir Mroczkowski (Bydgoszcz), dr hab. Ewa Czerniawska-Piątkowska (Szczecin), dr hab. Maciej Adamski (Wrocław), dr hab. Joanna Makulska (Kraków), prof. dr hab. Anna Rekiel (Warszawa), prof. dr hab. Zbigniew Henryk Sobek (Poznań), dr hab. Iwona Janczarek (Lublin), prof. dr hab. Anna Wójcik (Olsztyn).

Komisja Rewizyjna działała w składzie: prof. dr hab. Marian Brzozowski – przewodniczący, prof. dr hab. Stanisław Socha, dr hab. Grzegorz Żak, prof. dr hab. Czesława Lipecka i dr hab. Witold Rant.

Sąd Koleżeński: prof. dr hab. Henryk Grodzki, dr Aurelia Mucha, prof. dr hab. Olga Szeleszczuk, dr hab. Henryka Bernacka, dr hab. Ewa Skrzypczak.

Przewodniczący Sekcji specjalistycznych:

- prof. dr hab. Piotr Guliński – Sekcja Chowu i Hodowli Bydła;

- prof. dr hab. Anna Rekiel – Sekcja Chowu i Hodowli Trzody Chlewnej;

- dr hab. Witold Rant – Sekcja Chowu i Hodowli Owiec i Kóz;

- dr Grażyna Polak – Sekcja Chowu i Hodowli Koni;

- prof. dr hab. Andrzej Gugolek – Sekcja Chowu i Hodowli Zwierząt Futerkowych;

- prof. dr hab. Anna Wójcik – Sekcja Chowu i Hodowli Drobiu;

- dr hab. Mirosław Karpiński – Sekcja Chowu i Hodowli Zwierząt Towarzystwujących i Dzikich;

- dr hab. Henryk Malec – Sekcja Praktyki Hodowlanej;

- dr hab. Wioletta Biel – Sekcja Żywienia Zwierząt.

W okresie sprawozdawczym odbyło się 11 zebrań Prezydium i 18 zebrań Zarządu Głównego.

Ważniejsze działania organizacyjne Zarządu Głównego:

- decyzją Walnego Zebrania Członków PTZ zatwierdzono wyniki wyborów władz w poszczególnych Kółach PTZ;

- przyjęto, zaproponowany przez Prezesa, skład Prezydium Zarządu Głównego;

- w skład Zarządu Głównego, z głosem doradczym, powołano przewodniczących Sekcji Specjalistycznych;

- na wniosek Komisji Rewizyjnej zwołano Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków PTZ;

- nadzwyczajne Walne Zebranie Członków PTZ przyjęło tekst jednolity statutu, po uprzednim dokonaniu w nim zmian, których zażądał Sąd Rejonowy przed wpisaniem PTZ do Krajowego Rejestru Sądowego;

- zorganizowano szkolenie z zakresu księgowości dla przedstawicieli kół PTZ odpowiedzialnych za sprawy finansowe;

- upoważniono przewodniczących i sekretarzy Kół do podpisywania dokumentów związanych z działalnością Koła;

- postanowiono, że organizowane konferencje muszą być rozliczone finansowo przez organizatorów w ciągu dwóch miesięcy od dnia ich zakończenia;

- zrezygnowano z usług Biura Rachunkowego i zatrudniono Główną Księgową (na część etatu);

- w połowie 2016 r. funkcję redaktora naczelnego objął prof. Zbigniew Sobek (po rezygnacji prof. Litwińczuka), a redaktorem statystycznym został prof. Idzi Siatkowski z Katedry Metod Matematycznych i Statystycznych UP w Poznaniu;

- podjęto decyzję, że od numeru 4/2016 do roku 2020, prace w kwartalniku „Roczniki Naukowe PTZ” będą publikowane bezpłatnie;

- powołano 3 nowych członków Rady Naukowej „Roczników Naukowych PTZ” – prof. dr hab. Volodymyra Kostiuka, dr hab. Marcina Pszczolę i prof. dr. Vikramjita Singha oraz zaakceptowano zmiany w składzie Rady Naukowej i Komitetu Redakcyjnego zaproponowane przez prof. Z. Sobka;

- dr hab. Marcinowi Pszczole powierzono funkcję zastępcy Redaktora Naczelnego Roczników Naukowych PTZ;

- podjęto decyzję o powołaniu przewodniczących Sekcji Specjalistycznych PTZ w skład Komitetu Redakcyjnego Roczników Naukowych PTZ;

- uzgodniono i zaakceptowano zakres obowiązków i kompetencji redaktora naczelnego Roczników Naukowych Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego;

- postanowiono, że począwszy od 1 maja 2020 roku do bezpłatnej publikacji w Rocznikach Naukowych PTZ przyjmowane będą wyłącznie prace w języku angielskim;

- zmieniono skład Rady Programowej „Przeglądu Hodowlanego”;

– po przejściu na emeryturę mgr inż. Jolanty Przyłuckiej, na redaktora naczelnego Przeglądu Hodowlanego powołano dr inż. Joannę Płużańską;

– wystąpiono do MNiSW z wnioskami o dofinansowanie organizacji 83. Zjazdu Naukowego PTZ w Lublinie, 84. Zjazdu Naukowego PTZ w Szczecinie, 85. Zjazdu Naukowego PTZ w Olsztynie i XII Kongresu IFASA (wniosek 2-letni) oraz konkursów na najlepszą pracę doktorską i magisterską z zakresu nauk zootechnicznych, a także o dofinansowanie czasopism „Roczniki Naukowe PTZ” i „Przegląd Hodowlany”;

– złożono do MNiSW wnioski w konkursie w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych” dotyczący „Roczników Naukowych PTZ”;

– powierzono prof. Annie Wójcik funkcję p.o. Przewodniczącej Sekcji Chowu i Hodowli Drobni;

– powołano Sekcję Żywienia Zwierząt (obowiązki przewodniczącego – do czasu wyborów – pełnił dr hab. Tomasz Niemiec);

– powołano dr hab. Iwonę Janczarek – przewodniczącą Koła Lubelskiego, w skład Zarządu Głównego PTZ w drodze kooptacji;

– przewodniczącym Sekcji Chowu i Hodowli Zwierząt Futerkowych, po rezygnacji prof. Grażyny Jeżewskiej-Witkowskiej, został prof. Andrzej Gugolek;

– postanowiono, że Polskie Towarzystwo Zootechniczne będzie współorganizatorem I Kongresu Zootechnicznego w 2018 roku;

– powołano prof. Mariana Brzozowskiego na funkcję przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego XII Kongresu IFASA oraz zaakceptowano skład Komitetu Organizacyjnego i Komitetu Naukowego XII kongresu IFASA;

– postanowiono zorganizować II Kongres Zootechniki Polskiej „*Quo vadis zootechniko?*” wspólnie z Komitetem Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN i wystąpić o dofinansowanie jego organizacji do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Polskiej Akademii Nauk;

– postanowiono wydać drukiem Monografię „*Quo vadis zootechniko?*”, zawierającą referaty wygłoszone podczas I Kongresu Zootechniki Polskiej oraz wnioski opracowane na podstawie przeprowadzonej dyskusji;

– przyjęto plan działań związanych z wydaniem 3. tomu „Kart z dziejów zootechniki polskiej”;

– zmieniono regulamin konkursowej Sesji Młodych Naukowców, która odbywa się podczas dorocznych zjazdów naukowych PTZ;

– podjęto dyskusję nad powołaniem Sekcji Młodych Naukowców PTZ;

– zaakceptowano zmiany w regulaminach konkursów na najlepszą pracę doktorską i magisterską z zakresu nauk zootechnicznych dotyczące możliwości składania prac w formie pdf;

– zatwierdzono zmianę przewodniczącego Sądu Konkursowego w Konkursie na najlepszą pracę magisterską z zakresu nauk zootechnicznych – po rezygnacji prof. Bronisława Borysa (z powodu przejścia na emery-

turę) przewodniczącą została prof. dr hab. Dorota Kowalska z IZ w Krakowie;

– podjęto decyzję, że Walne Zebranie Członków na którym zostaną wybrane Władze Towarzystwa na kolejną kadencję odbędzie się w dniu 10 lutego 2021 roku.

Ważniejsze Uchwały organów statutowych:

– na wniosek Komisji Rewizyjnej przyjęto sprawozdania merytoryczne i finansowe za lata 2016-2019;

– przyjęto plan działalności na lata 2016-2020;

– postanowiono, że Nagroda Specjalna im. Prof. Bronisława Raka dla autora najlepszej pracy będzie przyznawana w każdej edycji Konkursu na najlepszą pracę magisterską z zakresu nauk zootechnicznych;

– zaakceptowano wyniki 9., 10., 11., 12. edycji Konkursu na najlepszą pracę doktorską z zakresu nauk zootechnicznych oraz 33., 34., 35., 36. i 37. edycji Konkursu na najlepszą pracę magisterską z zakresu nauk zootechnicznych;

– postanowiono wystąpić do Wydziału II PAN z wnioskiem o nadanie Medalu im. Michała Oczapowskiego profesorowi Jędrzejowi Krupińskiemu, profesorowi Zygmuntowi Litwińczukowi, profesor Czesławie Lipeckiej;

– postanowiono wystąpić do Ministra Rolnictwa z wnioskiem o przyznanie odznaki „Zasłużony dla rolnictwa” dla: dr Doroty Krencik, prof. Zbigniewa Sobka, prof. Jacka Skomiała, dr. hab. Jana Ślósarza, dr. Marcina Gołębińskiego, dr. Andrzeja Łozickiego, dr. Krzysztofa Patkowskiego, prof. Włodzimierza Nowaka oraz prof. dr. hab. Bogumiły Pilarczyk;

– zatwierdzono wnioski o przyznanie godności Członka Honorowego PTZ profesorom: Janowi Treli, Janowi Szarkowi, Zygmuntowi Litwińczukowi, Tomaszowi Szwaczkowskiemu i Marii Koćwin-Podsiadłej. Walne Zebranie Członków PTZ poparło te kandydatury;

– zatwierdzono wnioski o przyznanie Odznaki Honorowej PTZ: prof. Mieczysławowi Ratajszczakowi, dr hab. Ewie Kapkowskiej, prof. Czesławowi Klockowi, prof. Marii Osek, dr hab. Jolancie Komisarek i dr. inż. Wojciechowi Andrzejewskiemu, dr hab. Annie Szymanowskiej i prof. dr hab. Marii Tietze. Po głosowaniu Kapituły, przyznano odznaki wymienionym osobom;

– przyjęto nowych członków PTZ: w 2016 r. – 38 osoby, w 2017 r. – 25 osób, w 2018 r. – 18 nowych członków PTZ, w tym członka wspierającego (Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie), w 2019 – 21 osób, w 2020 – 24 osoby, oraz członków wspierających (AdiFeed i ZWD Malec).

DZIAŁALNOŚĆ MERYTORYCZNA

Konferencje naukowe

W 2016 roku zorganizowano 4 ogólnopolskie konferencje i seminaria naukowe z udziałem gości zagranicznych, w których uczestniczyło łącznie 855 osób:

• 14-15 kwietnia 2016 r. – XII Poznańskie Forum Zootechniczno-Weterynaryjne nt. „Choroby metaboliczne przeżuwaczy i zwierząt monogastrycznych”, poświęco-

ne pamięci prof. dr. hab. Stanisława Lzydora Rungego, zorganizowane przez Poznańskie Koło PTZ. Zaprezentowano 21 referatów, których wysłuchało ponad 400 osób. Sprawozdanie z Forum opublikowano w „Przeglądzie Hodowlanym” nr 4/2016.

- 19-21 czerwca 2016 r. – seminarium naukowe nt. „Integracja nauki z produkcją miarą sukcesu na fermach zwierząt futerkowych”, zorganizowane przez Sekcję Chowu i Hodowli Zwierząt Futerkowych w Niechorzu. Zaprezentowano 13 referatów, w seminarium uczestniczyło ponad 100 osób.

- 21-23 września 2016 r. – LXXXI Zjazd Naukowy PTZ w Warszawie pod hasłem „Innowacyjność nauk o zwierzętach w XXI wieku”, organizowany przez Warszawskie Koło PTZ. W Zjeździe uczestniczyło ponad 220 osób, pracowników naukowych uczelni wyższych i instytutów naukowych, doktorantów i studentów oraz przedsiębiorców i hodowców.

W czasie Zjazdu odbyło się Walne Zebranie Członków PTZ. Udzielono absolutorium ustępującym władzom, dokonano też wyboru nowych władz na kolejną kadencję. Obszerne sprawozdanie ze Zjazdu zamieszczono w „Przeglądzie Hodowlanym” nr 1/2017.

- 16 listopada 2016 r. – XX Warszawskie Warsztaty Zootechniczne nt. „Woda w produkcji zwierzęcej i przetwórstwie żywności pochodzenia zwierzęcego”, zorganizowane przez Koło Warszawskie w siedzibie Wydziału Nauk o Zwierzętach SGGW. W konferencji uczestniczyło 135 osób. Prezentowane referaty opublikowano w „Przeglądzie Hodowlanym” nr 6/2016.

W 2017 roku zorganizowano 4 ogólnopolskie konferencje i seminaria naukowe z udziałem gości zagranicznych, w których uczestniczyło łącznie 985 osób:

- 6-7 kwietnia 2017 r. – XIII Poznańskie Forum Zootechniczno-Weterynaryjne nt. „Innowacyjne technologie stosowane w produkcji zwierzęcej”, poświęcone pamięci inż. Edmunda Apolinarńskiego, zorganizowane przez Poznańskie Koło PTZ. Zaprezentowano 15 referatów, których wysłuchało ponad 330 osób. Sprawozdanie z Forum opublikowano w „Przeglądzie Hodowlanym” nr 5/2017.

- 12-13 czerwca 2017 r. – seminarium naukowe nt. „Nowoczesna hodowla zwierząt futerkowych – wiedza, postęp, jakość”, zorganizowane przez Sekcję Chowu i Hodowli Zwierząt Futerkowych w Bukowcu nad Solinką w Bieszczadach. W seminarium uczestniczyło ponad 100 osób.

- 20-22 września 2017 r. – LXXXII Zjazd Naukowy PTZ w Poznaniu pod hasłem „Nowoczesna hodowla a dobrostan zwierząt”, zorganizowany przez Poznańskie Koło PTZ. W Zjeździe uczestniczyło ponad 270 osób, pracowników naukowych uczelni wyższych i instytutów naukowych, doktorantów i studentów oraz przedsiębiorców i hodowców. Obszerne sprawozdanie ze Zjazdu zamieszczono w „Przeglądzie Hodowlanym” nr 1/2018.

- 15 listopada 2017 r. – XXI Warszawskie Warsztaty Zootechniczne nt. „Behawior i dobrostan w chowie i produkcji zwierząt”, zorganizowane przez Koło Warszaw-

skie w siedzibie Wydziału Nauk o Zwierzętach SGGW. W konferencji uczestniczyło 285 osób. W „Przeglądzie Hodowlanym” nr 6/2017 opublikowano zaprezentowane referaty.

W 2018 roku zorganizowano 4 ogólnopolskie konferencje i seminaria naukowe z udziałem gości zagranicznych, w których uczestniczyło łącznie 981 osób:

- 19-20 kwietnia 2018 r. – XIV Poznańskie Forum Zootechniczno-Weterynaryjne nt. „Zdrowe racice i wymiona a afektywność produkcji”, poświęcone pamięci prof. dr. hab. Edwarda Malinowskiego, zorganizowane przez Poznańskie Koło PTZ, przy wsparciu Wielkopolskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych i Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Sprawozdanie z Forum opublikowano w „Przeglądzie Hodowlanym” nr 4/2018.

- 11-12 czerwca 2018 r. – seminarium naukowe nt. „Zwierzęta futerkowe – dylematy polskiej hodowli”, zorganizowane przez Sekcję Chowu i Hodowli Zwierząt Futerkowych i Instytut Biologicznych Podstaw Produkcji Zwierzęcej UP w Lublinie w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą. Wygłoszono 15 referatów plenarnych.

- 21-22 czerwca 2018 r. – I Kongres Zootechniki Polskiej „*Quo vadis zootechniko?*”, zorganizowany przez Polskie Towarzystwo Zootechniczne, przy współpracy Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN oraz Wydziału Nauk o Zwierzętach SGGW. Kongres zgromadził ponad 200 zarejestrowanych uczestników i wielu zaproszonych gości. W dniu wydarzenia stwierdzono blisko 500 wejść na stronę emitującą Kongres online. Sprawozdanie z Kongresu opublikowano w „Przeglądzie Hodowlanym” nr 5/2018.

- 19-21 września 2018 r. – LXXXIII Zjazd Naukowy PTZ w Lublinie pod hasłem „Wyzwania zootechniki w warunkach rolnictwa zrównoważonego”, zorganizowany przez Lubelskie Koło PTZ. W Zjeździe uczestniczyło ponad 200 osób. Obszerne sprawozdanie ze Zjazdu zamieszczono w „Przeglądzie Hodowlanym” nr 1/2019.

- 14 listopada 2018 r. – XXI Warszawskie Warsztaty Zootechniczne nt. „Ekologiczna produkcja zwierzęca w badaniach naukowych”, zorganizowane przez Koło Warszawskie w siedzibie Wydziału Nauk o Zwierzętach SGGW. W konferencji uczestniczyło 141 osób, pracownicy, doktoranci i studenci ośrodków akademickich i instytutów naukowych. Cztery z siedmiu referatów opublikowano w „Przeglądzie Hodowlanym” nr 6/2018.

- 29 listopada 2019 r. – II Krajowe Forum Nauka – Praktyce nt. „Bezpieczeństwo pasz: zrównoważone wykorzystanie ubocznych produktów przemysłowych w żywieniu zwierząt – system zarządzania środowiskiem”, zorganizowane w Warszawie przez Sekcję Żywności Zwierząt Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, przy współpracy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN, uczestniczyło w nim ok. 100 osób. Zaprezentowano 18 referatów oraz 7 doniesień posterowych.

W 2019 roku zorganizowano 4 ogólnopolskie konferencje i seminaria naukowe z udziałem gości zagranicznych, w których uczestniczyło łącznie 985 osób:

- 12 kwietnia 2019 r. – XV Forum Zootechniczno-Weterynaryjne „Zagrożenie afrykańskim pomorem świń i wysocyce zjadliwą grypą ptaków w produkcji zwierzęcej”. Konferencję zorganizowało Poznańskie Koło Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego oraz Poznański Oddział Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych, przy współudziale katedr UP w Poznaniu: Katedry Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt, Katedry Żywienia Zwierząt oraz Katedry Hodowli Zwierząt i Oceny Surowców. W konferencji uczestniczyło ponad 250 osób. Sprawozdanie z Forum opublikowano w „Przeglądzie Hodowlanym” nr 4/2019.

- 9-11 czerwca 2019 r. – konferencja naukowa nt. „Perspektywy hodowli zwierząt futerkowych w Polsce i na świecie”, zorganizowana w Niechorzu pod patronatem naukowym Sekcji Chowu i Hodowli Zwierząt Futerkowych Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego przez przedstawicielki Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie: dr hab. Beatę Seremak i dr hab. Lidię Felską-Błaszczuk. Wygłoszonych zostało 14 referatów plenarnych. Sprawozdanie z Konferencji opublikowano w „Przeglądzie Hodowlanym” nr 6/2019.

- 18-20 września 2019 r. – LXXXIV Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, z tematem przewodnim „Osiągnięcia i perspektywy zootechniki w aspekcie zrównoważonego rolnictwa i ochrony środowiska”, zorganizowany przez Szczecińskie Koło PTZ odbywał się na terenie Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Uczestniczyło w nim ponad 170 osób. Obszerne sprawozdanie ze Zjazdu zamieszczono w „Przeglądzie Hodowlanym” nr 1/2020.

- 21 listopada 2019 r. – XXIII Warszawskie Warsztaty Zootechniczne nt. „Świnia domowa – potencjał gatunku i jego wykorzystanie” zorganizowane przez Warszawskie Koło Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego oraz Sekcję Chowu i Hodowli Trzody Chlewnej w siedzibie Instytutu Nauk o Zwierzętach SGGW w Warszawie. Sprawozdanie z Warsztatów zamieszczono w „Przeglądzie Hodowlanym” nr 1/2020.

W 2020 roku ze względu na sytuację epidemiologiczną związaną z pandemią Covid-19 oraz uwarunkowaniami prawnymi dotyczącymi jej zwalczania, podjęto decyzje o przesunięciu na 2021 rok:

- XVI Forum Zootechniczno-Weterynaryjne w Poznaniu;

- II Kongresu Zootechniki Polskiej

- LXXXV Zjazdu Naukowego Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego pt. „Perspektywy i zagrożenia w hodowli i użytkowaniu zwierząt”

- Kongresu IFASA

Zebrania referatowo-dyskusyjne

Liczbę zebrań referatowo-dyskusyjnych zorganizowanych w poszczególnych Kołach w kolejnych latach przedstawiono w tabeli 1.

Konkurs na najlepszą pracę doktorską z zakresu nauk zootechnicznych

W latach 2016-2020 rozstrzygnięto 4 edycje Konkursu (IX, X, XI, XII). Warunkiem zgłoszenia pracy do Konkursu jest wyciąg z protokołu z jej obrony wraz z dołączoną Uchwałą Rady Wydziału lub Rady Naukowej Instytutu o jej wyróżnieniu, podjętą na wniosek przynajmniej jednego z recenzentów zawarty w recenzji pracy.

W 2016 roku w IX edycji uczestniczyło 9 prac z 6 ośrodków naukowych: Instytutu Zootechniki PIB w Krakowie (3 prace), Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN w Jabłonie (2 prace) oraz Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy (po 1 pracy). Komisja Konkursowa przyznała po jednej nagrodzie pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia oraz dwa wyróżnienia. Zdobycy nagród I, II i III stopnia otrzymali nagrody pieniężne ufundowane przez sponsorów, a wszyscy laureaci oraz promotorzy i kierownicy jednostek, w których wykonane były prace – listy gratulacyjne, które zostały uroczyście wręczone podczas 81. Zjazdu Naukowego PTZ w Warszawie.

W 2017 roku w X edycji uczestniczyło 6 prac z 4 ośrodków naukowych: Instytutu Zootechniki PIB w Krakowie (2 prace), Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN w Jabłonie (2 prace) oraz Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach (po 1 pracy). Komisja Konkursowa przyznała po jednej nagrodzie pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia oraz jedno wyróżnienie. Zdobycy nagród I, II i III stopnia otrzymali nagrody pieniężne ufundowane przez sponsorów, a wszyscy laureaci oraz promotorzy i kierownicy jednostek, w których wykonane były prace – listy gratulacyjne, które zostały uroczyście wręczone podczas 82. Zjazdu Naukowego PTZ w Poznaniu.

W 2018 roku w XI edycji Konkursu uczestniczyło 8 prac doktorskich z 4 ośrodków naukowych: Instytutu Zootechniki PIB w Krakowie, Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN w Jabłonie, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach. Komisja Konkursowa, w składzie: prof. dr hab. Sławomir Mroczkowski (przewodniczący), dr hab. Iwona Janczarek, dr hab. Joanna Makulska, prof. dr hab. Anna Wójcik i prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski, przyznała po jednej nagrodzie I, II i III stopnia oraz jedno wyróżnienie.

Laureaci Konkursu otrzymali bezpłatne zaproszenia na 83. Zjazd Naukowy PTZ w Lublinie, dyplomy, nagrody książkowe oraz nagrody pieniężne ufundowane przez sponsorów, a promotorzy i kierownicy jednostek, w których wykonane były prace – listy gratulacyjne, które zostały uroczyście wręczone podczas tego Zjazdu.

W 2019 roku w XII edycji Konkursu uczestniczyło 6 prac doktorskich z 3 ośrodków naukowych: Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy (2 prace), Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu (2 prace)

Tabela 1

Zebrania referatowo-dyskusyjne zorganizowane przez poszczególne Koła PTZ

Koło PTZ	2016 rok		2017 rok		2018 rok		2019 rok		2020 rok	
	liczba zebrań	liczba uczestników	liczba zebrań	liczba uczestników	liczba zebrań	liczba uczestników	liczba zebrań	liczba uczestników	liczba zebrań	liczba uczestników
	Bydgoszcz	3	88	0	0	2	95	3	44	0
Kraków	7	443	7	296	3	54	4	188	2	72
Lublin	3	62	1	196	2	140	1	10	0	0
Olsztyn	2	29	2	160	1	50	3	114	1	10
Poznań	6	309	8	926	5	210	6	209	0	0
Siedlce	4	146	8	646	3	153	4	161	0	0
Szczecin	4	139	4	189	4	181	2	70	0	0
Warszawa	3	211	4	434	2	71	2	99	0	0
Wrocław	2	95	1	65	2	32	5	195	1	6
Razem	34	1522	35	2912	24	986	35	1669	4	88

i Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (2 prace). Komisja Konkursowa, w składzie: prof. dr hab. Roman Niżnikowski (przewodniczący), dr hab. Ewa Czerniawska-Piątkowska, dr hab. Iwona Janczarek, dr hab. Henryk Malec i prof. dr hab. Anna Wójcik na posiedzeniu w Dębówce 2 lipca 2019 r. przyznała po jednej nagrodzie I, II i III stopnia oraz dwa wyróżnienia.

Laureaci Konkursu otrzymali bezpłatne zaproszenia na 84. Zjazd Naukowy PTZ w Szczecinie, dyplomy, nagrody książkowe oraz nagrody pieniężne ufundowane przez sponsorów, a promotorzy i kierownicy jednostek, w których wykonane były prace – listy gratulacyjne, które zostały uroczysto wręczone podczas tego Zjazdu.

W 2020 roku ze względu na pandemię Covid-19, Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego podjął decyzję, o przesunięciu terminu rozstrzygnięcia Konkursu na najlepszą pracę doktorską z zakresu zootechniki i rybactwa na czerwiec 2021 roku.

Liczbę prac zgłoszonych i nagrodzonych w Konkursie w latach 2016-2019 przedstawiono w tabeli 2.

Konkurs na najlepszą pracę magisterską z zakresu nauk zootechnicznych

W latach 2016-2020 rozstrzygnięto 5 edycji Konkursu. W 33. edycji (2016 r.) ocenie poddano 27 prac (jedną pracę odrzucono ze względów formalnych), przyznano 5 nagród pierwszych, 6 drugich, 4 trzecie oraz 3 wyróżnienia. Autora najlepszej pracy w tej edycji konkursu uhonorowano Nagrodą Specjalną im. Profesora Bronisława Raka. W 34 edycji (2017 r.) do konkursu zgłoszono 31 prac magisterskich, przyznano 2 nagrody pierwsze, 7 nagród drugich oraz 8 wyróżnień. Autorkę najlepszej pracy w tej edycji konkursu uhonorowano Nagrodą Specjalną im. Profesora Bronisława Raka. W (2018 r.) w 35 edycji Konkursu uczestniczyło 21 prac magisterskich, przyznano 4 nagrody pierwsze, 4 drugie, 5 trze-

cich oraz 3 wyróżnienia. Nagrodę Specjalną im. Profesora Bronisława Raka dla autora najlepszej pracy w tej edycji Konkursu W 36 edycji (2019 r.) edycji Konkursu uczestniczyły 22 prace magisterskie, przyznano 5 nagród pierwszych, 3 drugie, 2 trzecie oraz 5 wyróżnień. Przyznano też Nagrodę Specjalną im. Profesora Bronisława Raka dla autora najlepszej pracy w tej edycji Konkursu. Do 37 edycji (2020 r.) Konkursu zgłoszono 20 prac magisterskich, przyznano 3 nagrody pierwsze, 4 drugie, 5 trzecich oraz 5 wyróżnień, a także nagrodę specjalną im. Prof. Bronisława Raka.

Liczbę prac zgłoszonych i nagrodzonych w Konkursie w latach 2016-2020 przedstawiono w tabeli 3. Autorzy nagrodzonych prac otrzymują nagrody pieniężne ufundowane przez sponsorów, natomiast autorzy prac wyróżnionych oraz promotorzy wszystkich nagrodzonych i wyróżnionych prac – listy gratulacyjne. Nagrody są uroczysto wręczone podczas dorocznych Zjazdów Naukowych PTZ.

WYDAWNICTWA

Roczniki Naukowe Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego

W 2016 roku wydano cztery numery kwartalnika „Roczniki Naukowe Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego”, każdy w nakładzie 510 egzemplarzy, razem 2040 egzemplarzy, o łącznej objętości 25,8 arkusza wydawniczego. W sumie opublikowano 23 oryginalne prace naukowe i 2 artykuły przeglądowe, w sześciu działach: Genetyka i hodowla zwierząt, Systemy i technologie użytkowania zwierząt, Żywnienie zwierząt, Rozród zwierząt, Jakość produktów zwierzęcych, Zachowanie się i dobrostan zwierząt. Każda oryginalna praca naukowa była recenzowana przez dwóch niezależnych recenzentów, a praca przeglądowa – przez trzech recenzentów. Po uzyskaniu pozytywnych recenzji i pozytywnej opinii Ko-

Tabela 2

Liczba prac zgłoszonych i nagrodzonych w Konkursie na najlepszą pracę doktorską z zakresu nauk zootechnicznych

Uczelnia	2016		2017 rok		2018 rok		2019 rok	
	wpłynęło	nagrodzono	wpłynęło	nagrodzono	wpłynęło	nagrodzono	wpłynęło	nagrodzono
SGGW Warszawa	1	1	0	0	1	1	0	0
UP Lublin	1	1	1	1	0	0	0	0
UP Poznań	0	0	0	0	0	0	2	2
UPH Siedlce	0	0	1	1	1	0	0	0
UR Kraków	1	0	0	0	0	0	0	0
UTP Bydgoszcz	1	0	0	0	0	0	2	2
UWM Olsztyn	0	0	0	0	0	0	2	1
IZ PIB Kraków	3	1	2	1	5	2	0	0
IŻZ PAN Jabłonna	2	2	2	1	1	1	0	0
Razem	9	5	6	4	8	4	6	5

mitetu Redakcyjnego, w tym redaktora statystycznego, prace są kwalifikowane do druku. W sumie około 70% prac jest poprawianych przez autorów, czasem kilkakrotnie, co dotyczy głównie młodych pracowników naukowych; około 30% prac jest odrzucanych.

W grudniu 2016 r. uruchomiono nową stronę internetową kwartalnika, dostępną pod adresem <http://rn.ptz.icm.edu.pl>. Strona zawiera dwie wersje językowe: polską i angielską. Na polskojęzycznej wersji strony zamieszczono pełne wersje prac naukowych opublikowanych w Rocznikach w latach 2011-2016, łącznie 183 prace. W anglojęzycznej wersji strony udostępniono pełne wersje wszystkich prac naukowych opublikowanych w latach 2015-2016, tj. 70 prac, a także 66 prac wybranych spośród 275 opublikowanych w latach 2009-2014. Prace naukowe opublikowane w wersji papierowej kwartalnika w latach 2005-2008, udostępnione są na stronie internetowej w formie anglojęzycznych streszczeń (328 streszczeń).

Wszystkie zdigitalizowane artykuły są dostępne bezpłatnie zarówno w wersji anglojęzycznej, jak i polskojęzycznej. Działania te mają na celu zwiększenie cytowań zdigitalizowanych artykułów naukowych. Prace naukowe zamieszczane są w działach: Genetyka i hodowla zwierząt, Systemy i technologie użytkowania zwierząt, Żywnienie zwierząt, Rozród zwierząt, Jakość produktów zwierzęcych, Zachowanie się i dobrostan zwierząt.

Czasopismo wydawane jest regularnie, każdy kolejny numer ukazuje się na zakończenie kwartału. Oprócz wersji papierowej, w Internecie dostępna jest bezpłatnie wersja elektroniczna.

W 2017 roku wydano cztery numery kwartalnika „Roczniki Naukowe Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego”, każdy w nakładzie 530 egzemplarzy, razem 2120 egzemplarzy, o łącznej objętości 22,9 arkusza wydawniczego. Łącznie opublikowano 19 oryginalnych prac naukowych i 2 artykuły przeglądowe, w sześciu działach: Genetyka i hodowla zwierząt, Systemy i technologie użytkowania zwierząt, Żywnienie zwierząt, Rozród zwierząt, Jakość produktów zwierzęcych, Zachowanie się i dobrostan zwierząt.

Na stronie czasopisma zamieszczono pełne wersje wszystkich prac naukowych opublikowanych w Rocznikach od początku ich istnienia, czyli od roku 2005 (w 2017 roku zdigitalizowano prace z lat 2005-2010 i 2017). Na anglojęzycznej wersji strony udostępniono prace naukowe opublikowane w latach 2013-2017 (w 2017 roku przetłumaczono na angielski i zamieszczono na stronie internetowej pełne wersje prac opublikowanych w latach 2013, 2014 i 2017).

W ocenie MNiSW w 2016 roku „Roczniki Naukowe PTZ” uzyskały 7 punktów.

W 2018 roku wydano cztery numery kwartalnika „Roczniki Naukowe Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego”, każdy w nakładzie 530 egzemplarzy, razem 2120 egzemplarzy, o łącznej objętości 18,9 arkusza wydawniczego. Łącznie opublikowano 14 oryginalnych prac naukowych i 1 artykuł przeglądowy, w sześciu działach: Genetyka i hodowla zwierząt, Systemy i technologie użytkowania zwierząt, Żywnienie zwierząt, Rozród zwierząt, Jakość produktów zwierzęcych, Zachowanie się i dobrostan zwierząt.

Tabela 3

Liczba prac zgłoszonych i nagrodzonych w Konkursie na najlepszą pracę magisterską z zakresu nauk zootechnicznych

Uczelnia	2016		2017 rok		2018 rok		2019 rok		2020 rok	
	wpłynęło	nagrodzono	wpłynęło	nagrodzono	wpłynęło	nagrodzono	wpłynęło	nagrodzono	wpłynęło	nagrodzono
SGGW Warszawa	7	4	2	1	7	2	1	1	4	3
UP Lublin	4	3	1	0	2	0	2	1	2	2
UP Poznań	8	5	12	7	5	4	4	3	9	8
UP Wrocław	1	1	1	1	2	0	0	0	1	1
UPH Siedlce	2	1	4	2	5	3	4	3	0	0
UR Kraków	4	3	3	1	5	4	4	2	1	1
UTP Bydgoszcz	0	0	1	0	4	0	0	0	0	0
UWM Olsztyn	1	1	7	5	5	3	6	4	2	2
ZUT Szczecin	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0
Razem	28	18	31	17	36	16	22	15	20	17

Prace drukowane są w języku polskim, zawierają dwujęzyczne (w języku polskim i angielskim) opisy tabel i rysunków oraz streszczenia.

Na bieżąco uzupełniana była strona internetowa kwartalnika (<http://rn.ptz.icm.edu.pl>). Na polskojęzycznej wersji strony zamieszczono pełne wersje wszystkich prac naukowych opublikowanych w Rocznikach od roku 2005. Na anglojęzycznej wersji strony udostępniono pełne wersje wszystkich prac naukowych opublikowanych w latach 2012-2018 (w 2018 roku przetłumaczono na angielski i zamieszczono na stronie internetowej pełne wersje prac opublikowanych w roku 2012 i 2018).

Prace naukowe przetłumaczone na język angielski zamieszczane są na stronie internetowej w identycznej szacie graficznej, jak prace w języku polskim.

W 2019 roku wydano cztery numery kwartalnika „Roczniki Naukowe Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego”, każdy w nakładzie 530 egzemplarzy, razem 2120 egzemplarzy, o łącznej objętości 20,1 arkusza wydawniczego. Opublikowano 15 oryginalnych prac naukowych i 3 artykuły przeglądowe, w pięciu działach: Genetyka i hodowla zwierząt, Żywnienie zwierząt, Rozród zwierząt, Jakość produktów zwierzęcych, Zachowanie się i dobrostan zwierząt. Każda opublikowana praca posiada pozytywne oceny dwóch niezależnych recenzentów oraz redaktora statystycznego.

Na bieżąco uzupełniano stronę internetową kwartalnika.

W ramach współpracy z Index Copernicus uruchomiono nową stronę internetową czasopisma pod adresem www.zootechnical.com. Strona jest dwujęzyczna (polsko-angielska), zamieszczane są na niej artykuły

publikowane na bieżąco. Przeniesiono na nią też część archiwum – wszystkie artykuły opublikowane od 2016 roku. Wszystkim tym artykułom nadano numer DOI.

Dzięki dofinansowaniu z programu Wsparcie Czasopism Naukowych zakupiono licencję ICI Publishers Panel – kompletny system do elektronicznego zarządzania dystrybucją treści czasopisma, stroną internetową czasopisma oraz procesem edytorskim przy tworzeniu wydań czasopisma, zbudowany z dwóch modułów – publikacyjnego i redakcyjnego. Przeprowadzono szkolenie pracowników redakcji dotyczące obsługi tego programu. Pod koniec roku prace były już zgłaszane wyłącznie poprzez Publishers Panel.

W 2020 roku wydano cztery numery kwartalnika „Roczniki Naukowe Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego”, każdy w nakładzie 530 egzemplarzy, razem 2120 egzemplarzy, o łącznej objętości arkusza wydawniczego. Łącznie opublikowano 19 oryginalnych prac naukowych i 3 artykuły przeglądowe, w pięciu działach: Genetyka i hodowla zwierząt, Rozród zwierząt, Zachowanie się i dobrostan zwierząt, Systemy i technologie użytkowania zwierząt, Żywnienie zwierząt. Każda opublikowana praca posiada pozytywne oceny dwóch niezależnych recenzentów oraz redaktora statystycznego.

„Przegląd Hodowlany”

W 2016 roku wydano sześć numerów dwumiesięcznika „Przegląd Hodowlany”, w nakładzie poszczególnych numerów od 800 do 1000 egzemplarzy, łącznie 5000 egzemplarzy w roku, o łącznej objętości 46,8 arkusza wydawniczego. Łącznie w roczniku 2016 zamieszczono 59 artykułów naukowych, w tym 13 zawierających wyniki

badan własnych autorów, podsumowane streszczeniem w języku angielskim. W grudniu 2016 r. uruchomiono nową stronę internetową „Przeglądu Hodowlanego”, która dostępna jest pod adresem <http://ph.ptz.icm.edu.pl>. Na stronie zamieszczono pełne wersje artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie w latach 2008-2016. Łącznie zdigitalizowano 30 numerów dwumiesięcznika „Przegląd Hodowlany” wydanych w latach 2012-2016 i 48 numerów miesięcznika „Przegląd Hodowlany” wydanych w latach 2008-2011.

Strona internetowa wyposażona jest w wyszukiwarkę, dzięki której łatwo można znaleźć poszukiwane treści. Wszystkie zdigitalizowane artykuły są dostępne bezpłatnie. Rolą „Przeglądu Hodowlanego” jest upowszechnianie najnowszej wiedzy zootechnicznej przede wszystkim wśród hodowców zwierząt i doradców pracujących na ich rzecz. Zamieszczenie w Internecie wszystkich artykułów zwiększy ich popularyzację, z pewnością przeloży się również na zwiększenie cytowań artykułów naukowych. W ocenie z grudnia 2015 r. Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Przegląd Hodowlany” uzyskał 6 punktów.

W 2017 roku wydano sześć numerów dwumiesięcznika „Przegląd Hodowlany”, w nakładzie poszczególnych numerów od 800 do 1050 egzemplarzy, łącznie 5150 egzemplarzy w roku, o łącznej objętości 49,5 arkusza wydawniczego. Łącznie w roczniku 85. (2017 rok) zamieszczono 51 artykułów naukowych, w tym 18 zawierających wyniki badań własnych autorów, podsumowane streszczeniem w języku angielskim. W latach 2016-2017 współpracowano z Polską Federacją Hodowców Bydła i Producentów Mleka, która odpłatnie zamieszczała artykuły dotyczące swojej działalności.

Na stronie „Przeglądu Hodowlanego” zamieszczono pełne wersje artykułów opublikowanych w czasopiśmie w latach 2000-2017 (w 2017 roku zdigitalizowano artykuły z lat 2000-2007 i 2017).

- Wydano książkę pt. „Wspomnienia starego owczarza” (ISBN 978-83-903017-4-7; nakład 300 egzemplarzy) opracowaną przez Zbigniewa Tyszkę na podstawie maszynopisu autorstwa Witolda Alkiewicza, znalezionej w latach 80. XX wieku na terenie Owczarskiej Fermi Doświadczalnej w Żelaznej, należącej do SGGW w Warszawie.

W 2018 roku wydano sześć numerów dwumiesięcznika „Przegląd Hodowlany”, w nakładzie poszczególnych numerów od 800 do 1050 egzemplarzy, łącznie 5050 egzemplarzy w roku, o łącznej objętości 46,8 arkusza wydawniczego. Łącznie w roczniku 86. (2018 rok) zamieszczono 48 artykułów naukowych, w tym 13 zawierających wyniki badań własnych autorów, podsumowane streszczeniem w języku angielskim. Publikowano także sprawozdania z konferencji organizowanych przez PTZ, listy otwarte, artykuły dyskusyjne.

Na bieżąco uzupełniana była strona internetowa „Przeglądu Hodowlanego”, która dostępna jest pod adresem <http://ph.ptz.icm.edu.pl>. Na stronie tej zamieszczono pełne wersje artykułów opublikowanych w czasopiśmie w latach 2000-2018.

- Wydano MONOGRAFIĘ „*Quo vadis zootechniko?*” (ISBN 978-83-953168-0-7; nakład 200 egzemplarzy) opracowaną na podstawie wygłoszonych referatów i dyskusji przeprowadzonej podczas I Kongresu Zootechniki Polskiej „*Quo vadis zootechniko?*”, który odbył się w dniach 21-22 czerwca 2018 roku w Warszawie. Monografia zawiera 6 rozdziałów będących zbiorem 14 tekstów opracowanych przez zespół 31 autorów i wniosków, które są odzwierciedleniem postulatów wygłoszonych podczas Kongresu. Książkę (216 stron, oprawa miękka) można zamawiać w Biurze PTZ. Cena 25 zł/egzemplarz (zawiera koszty wysyłki).

W 2019 roku wydano sześć numerów dwumiesięcznika „Przegląd Hodowlany”, w nakładzie poszczególnych numerów od 800 do 850 egzemplarzy, łącznie 4850 egzemplarzy w roku, o łącznej objętości 45 arkuszy wydawniczych. Ogółem w roczniku 87. (2019 rok) zamieszczono 42 artykuły naukowe, w tym 9 zawierających wyniki badań własnych autorów, podsumowane streszczeniem w języku angielskim. Publikowano także sprawozdania z konferencji.

W 2020 roku wydano sześć numerów dwumiesięcznika „Przegląd Hodowlany”, w nakładzie poszczególnych numerów 800 egzemplarzy, łącznie 4800 egzemplarzy w roku o łącznej objętości 45 arkuszy wydawniczych. Ogółem w roczniku 88. (2020 rok) zamieszczono 35 artykułów naukowych, w tym 17 zawierających wyniki badań własnych autorów, podsumowane streszczeniem w języku angielskim. Publikowano także sprawozdania z konferencji, artykuły sponsorowane, promocyjne i wspomnienia.

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

Towarzystwo jest członkiem Europejskiej Federacji Zootechnicznej (EAAP); składki w imieniu PTZ opłaca Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt. PTZ trzykrotnie w historii był organizatorem dorocznego Zjazdu EAAP.

W 2021 roku odbędzie się XII Kongres IFASA.

PODSUMOWANIE

Polskie Towarzystwo Zootechniczne łączy ludzi nauki i praktyki hodowlanej, prowadząc działalność poprzez Koła terenowe w ramach spotkań referatowo-dyskusyjnych, konferencji i sympozjów, a także w Sekcjach specjalistycznych (Chowu i Hodowli Bydła, Trzody Chlewniej, Owiec i Kóz, Zwierząt Futerkowych, Koni, Drobiu, Zwierząt Towarzyszących i Dzikich, Praktyki Hodowlanej i Żywienia Zwierząt), które prowadzą dyskusje merytoryczne zarówno podczas konferencji regionalnych, jak i dorocznych Zjazdów Towarzystwa. Zrzesza ponad 400 osób, przyjmuje corocznie nowych członków. Towarzystwo wydaje regularnie dwa czasopisma: „Roczniki Naukowe PTZ” (od 2005 r.) – kwartalnik (obecnie 20 pkt. w ocenie MNiSW) i „Przegląd Hodowlany” (od 1927 r.) – od 2012 roku jako dwumiesięcznik (5 pkt. w ocenie MNiSW).

Towarzystwo posiada płynność finansową, planuje rozwijać swoją działalność. W 2022 roku Towarzystwo będzie obchodziło stulecie istnienia.

Roman Niżnikowski